

Əbulfat MƏDƏTOĞLU
madatoglu@mail.ru

ÖZÜMÜ SİZDƏ TAPMIŞAM

Allahım da və səndə

Bu günlər hava durumunu nəzərə almasam, ovqatım bir köç üstündədi. Həm xəyalən, həm daxilən, həm də elə hadisələrin axarında özümün Köçünü hazırlayıram. O istiqamətin şərti adı məlumdur. Bunu yada salmaq, xatırladıb ovqatınızı korlamaq istəmirəm. Amma mübahisə etmək həvəsim də var bir azca. Bu mübahisə də cənnət, cəhənnəm məsələsindədi. Təbii ki, həm cənnət arzusunda, cənnət soracağındadı. Allah hər kəsə qismət etsin! Bu da mənim onlara dilayım. Amma mənim hara düşəcəyimin proqnozunu verə bilmərəm. Onsuz da onu bilən bilir. Zətən mənim bilməyimə də o qədər ehtiyac yoxdur. Çünki bilsəm də heç nəyi dəyişmək gücündə deyiləm. Ona görə də bu həyat atının cilovunu atmışam üstünə. Necə çapır, hara çapır qoy özünü bilsin. Mən də süvari kimi yəhərin daşından tutmuşam. İlk silkələnmədə yıxılmamaq üçün... ilk bürdərədə başı üstə yerə gəlmək üçün... Yəni əzablı sonluğu yaşamaq üçün!..

Hə, bu duyğuların... bu kökləndiyim notun havasında məni ən çox ilgiləndirən... düşündürən biganəlikdi... etinasızlıqdı... laqeydlikdi... özünü bilib-bilə görməməzliyə vurmaqdı... anlaşılanı anlaşıb özünü anlaşıqsız göstərməkdədi... Bax, bu hər mənada, özü də hər məqamda məni sancır, məni kəsir, məni doğrayır. Deyə bilərsiniz ki, sən də sənə göstərilən münasibətin olduğu kimi əksini düşün və qarşındakına yaşat. Bunu demək asandı. Amma belə olmaq asan deyil axı! Çünki hər kəsin özüllü var, bünövrəsi var, mayası var, gen kodu var. Bunlar bütünlüklə dəyişməyə imkan vermir. Hətta cahd etsən də alınır. Alınan süni görünür, yamaq kimi təsir bağışlayır. Bu da adamı güllünc olmağa gətirib çıxarır. Düşünürəm ki, kimsə özünün və sevdiyinin güllünc olmasını heç vaxt istəməz. Ona görə də kirpi ilk təsirdən, ilk toxunuşdan necə özünə çəkilir, mən də o cür yığılıram, çəkilirəm içimə. Onda içimdə Allahımı və səni görürəm. Həmişə olduğu kimi, güvəndiyim, himayəsinə sığındığım Allahım! Ayağın qoyduğum yere and içdiyim Səni! Elə o andın içərisində də təsəlli tapıram, o andın içərisində də nəfəs alıram. Və bir də görürəm ki, əlim qələmdə, diqqətim vəreqdədi. Yazmışam:

**Bu sozalan ümidlərim
Vaxtsız, vədəsiz qarıdı...
Ümidsiz, ümidli yerim -
Güldü, həsrətim yarıdı!..**

**Gözümdə hər gün ucalan
Ucaldıqca da qocalan...
Sevgim zamanla puç olan -
Bardi, həm də ki, barıdı!..**

**Ruhum bükülən erəndi
O mənim bəndim, bərəmdı...**

**Güllərim pəran-pərəndi -
Sanki dağılmış darıdı!..**

**Hay vermir məscid, kilə
Gələndə deyil ta kimsə?!
Sən demə səndə, kim isə -
Deyə, Əbulfat varıdı!..**

Tam səmimi etiraf edim ki, yorulmuşam. Özü də hər şeydən. Xüsusilə yaşamaqdan yorulmuşam. Çünki bu yaşamağın kimsəyə faydası olduğunu hiss etmirəm. Əgər kimsə bunu hiss edərsə və yaxud hiss edərsə bunu özü bilsin, Allahı bilsin. Mən bu işə qatılmırdım, bu mövqeyə münasibət bildirmədən özüm öz içimdəki hesabata mənfəti müsbəti necə üstələdiyini açıq-aşkar hiss edirəm. Görürəm ki, bu gün dünənkindən bir az da az arzulanıram... bu gün dünənkindən bir az da az yerim görünür... bu gün dünənkindən bir az da az sevilirəm... Bax, bunu özüm hiss etdiyim anda həyatın iqtisadi sıxıntısı da bir az artıq, bir az cəsarətli şəkildə yüklənir çiyinlərimə. Və hər iki yükün altında özü torpağa tərəf əyliməyə, çökməyə tərəf gedirəm. Doğrudur, torpağa gündə min dəfə əyliməyə, əylilib alın söykəyib öpməyə, and içməyə hazırım. Bu başqa bir məqamdı, başqa bir məsələdi. Lakin içindən girdə Naxçıvan düzü kimi kirkəndən keçmək çox çətindi, ona dözmək olmur. O bir məşhur məhənimizdə deyildiyi kimi:

**Dözmək olmur ayrılığa,
Kaş ki, bunu biləydin sən.**

Çox təəssüf ki, bilmək hər adamın marağında olmur. Ona görə də həyat da sönükləşir, süstləşir, bozarıb bir səhra çöllüyü kimi öz tozanlarını qaldırmaqla günü axşam edir...

Mənim yazdığım bu fikirlər bəlkə də pafosludu, bəlkə də həddindən artıq təmtəraqlıdı. Amma inanın ki, gerçəkdi. Gerçəklik də elə bir şeydi ki, gözəlirini adamın gözünün içindən çəkmir. Birbaşa alına, ürəyinə söykənmiş tüfəng lüləyi kimi səni təhdid edir, qaçmağa yer qoymur. Bax, bu mənada yorğunluq da mənim indiki duruma özümü ifadə edə biləcəyimi yeganə sözdü. Bilirəm ki, dostlar, doğmaları hardasa məni qınayacaq. Bu fikirləri kağıza köçürdüyümə görə təəssüflənəcəklər. Lakin neyləyim ki, düşüncülükümü demək, yazmaq mənim ən böyük günahlarımdan biri olubdu: xoş gəlsə də, gəlməsə də, qınansam da qınanmasam da! Həmin ovqatın içində yazdığım şeirlərdə də mən içimdəki ifadə etməyə çalışıram. Yeni içimi misralara köçürürəm... İstəklərimi şeirin diliylə deyirəm.

**Yorulmuş dəvə kimiyəm
Titrayən dizim qatlanır!..**

**Düz də yeriyə bilmirəm -
Əyilir, izim qatlanır!**

**Görünür zamanın həddi
Çətindi keçmək bu səddi...
Bilmirəm yaşdandı, nədi -
Qırışır, üzüm qatlanır!..**

**Ruhum xəlifə kölgə salır
Xəyal məni mənəndən alır...
Vərəqlərin üstə qalır -
Oxunmur, sözüm qatlanır!..**

Adətən avqusta "qorabışırən" deyirlər. Bunun səbəbini az-çox bilirəm, mahiyyətindən də xəbərim var. Amma indiki anda bu söz mənə bir az güllünc görünür. Çünki içərisində olduğumuz ayın elə isti günlərini yaşadığı ki, onda torpaq da bışirdi, nəinki qora. Bax, bu adı bir faktı, detalı ona görə qabardıram ki, bəzən biz realığı nəzərə almırıq. Elə hər şeyi müqəddəs kitabın içərisindən götürülmüş kimi anlayır, dark edib bu cür də təbiq etməyə, ifadə etməyə çalışırıq. Burada söhbət nəyəsə inkar etməkdən gətmir. Əksinə, deyilən, olanı zamanla uyğun gəlməkdən gedir söhbət. Bu uyğunlaşdırma fikrinin kəşfi deməkdir... hərəkətdə olması deməkdir... yaşaması, boy atması deməkdir...

Deməli, qorabışırənə qədər hələ barmaqsağı günlər var. Lakin indinin özündə müqayisə aparıb belə bir nəticəyə gəlirik ki, hətta qorabışırənin özündə də soyuqlamaq, sələcəm olmaq, üşümək, donmaq mümkündür. Axi, biz insanıq. Və mən də bu məqamda təbiət hadisələrini nəzərdə tutmuram, iqlim dəyişikliklərini qabartmıram. Əksinə, insanın insana münasibətini, insanın insana sığınmağını, insanın öz içində bəşqəllərini sevincini, kədərini yaşatmaq, ona dəstək olmağını ifadə etmək istəyirəm. Çalışırım ki, soyuğun da, istinin də, necə deyirlər, od-alovla şaxta-boranın da insanın varlığında, iç dünyasında, yeni ürəyində ən pik dərəcədə olduğuna sizə xətlədirəm. Deyim ki, içimdəki hər şey üçün minnətdar olduğum Allahım və O mənim bu düşüncələrimin doğulmasına, böyüməsinə həm səbəb yaradan, həm də dəstək olandı. Yəni qışın oğlan çağında çölün şaxtası, boranı mənə yaz, yay ovqatını yaşadırsa və yaxud yayın qorabışırənində mən daxilən şaxtanın, boranın içərisində olursam, burda təbiəti niyə günahkar saymalıyam? Niyə onunla sorğu-suala çıxmalıyam?!

İndi özünü də yəqin hiss etdiniz ki, mən harda və nə qədər haqlıyam. Əgər bunu artıq duya bilmirsinizsə, onda bu misraların da yozumunu qəbul edib qiymətini, dəyərini verəcəksiniz.

**Bir ovuc yağışa
Tək bir isti baxışa...
Əfv et, məni bağışla -
Allahım!..**

**Göyərən son umuda
Bircə əlçim buluda...
Bağışla, bu qulu da -
Allahım!..**

**Bu boya biçilən kədar
Sənin yazdığın qədər...
Yola ver məni birtəhər -
Allahım!..**

Hə, mənim "Ədalət" qəzetində son 15 ildə yazdığım yazıların böyük əksəriyyətinin ilk oxucusu, dinləyicisi və bilgisayara köçürənə olan Güllər xanımın sonuncu şeirimə etdiyi redaktə yerinə düşdü. Çünki yazımın adına Allahım və Sənin adın xüsusi qeyd olunmuşdu. Ona görə də bir anlıq susdum və redaktəni məmnuniyyətlə qəbul etdim. Susduğum anda ağılıma ilk gələn o oldu ki, deməli, bura qədər nə diqtə etmişmə, nə yazmışamsa, onlar bir oxucu kimi Güllər xanımın diqqətindən yayınmayıb. Əgər ilk oxucu vəreqi qatlamırsa, vəreqi qatlayıb bir kənara atmırsa, deməli, onu ən azı daha bir neçə nəfər oxuyacaq. Mən bilirəm ki, o bir neçə nəfərin içərisində Sən də olacaqsan. Və bir də səndən və həmindən öncə artıq söylədiklərimi içimin yaşantıları kimi Allahım oxumuşdu, bildirdi. Və hardasa elə Allahımın içimdə göyərtdiyi fikri ifadə etmək bacarığı mənə bu yazını yazmaq imkanı verdi. Deməli, haqdan gələnə saxlamıq, gizlətmək, ört-basdır etmək mümkün deyil. Elə mənim Allahımın özünə və sənə olan sevgim də Haqdan gəlib. Ona görə də sən nə qədər bu sevgini duyumağa, hətta aşığılamağa çalışsan da, onu dəyişməyə, onun qarşısında sədd çəkməyə gücüm çatmayacaq. Bu güc ancaq Allaha aiddir. Sadəcə, sadə formada ifadə etsəm, göndərəm də, geri alan da yalnız Allahdı. Bu mənada indi söyləyəcəyim misralarda sən bir daha nəyə imza atdığın aydın şəkildə görəcəksən.

**Özümü Məcnun bilirdim
Bitməyən dərdə dözdümdə...
Bir sair gözümdə öldü -
Bir sevən isə özümdə!..**

**Qətlim oldu içimdə
Nə dodaq bildi, nə də dil...
Gələ bilmədim içümdə -
Onu da bağışladım, bil!..**

**Sadəcə yaddaşı yandır
Tüstüsdün fatihə ver...
Gətirmədi baxım andır -
Tikanlıdı yatdığım yer!..**

Hə, doğrudan-doğruya qarşınızda etiraf etdim:
- Yorulmuşam, yaman yorulmuşam! Dincəlməyin zamanı deyəsən çatıb. Siz necə bilirsiniz?..

